بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

محل مهر یا امضاء

اداره آموزش وپرورش شهر تهران (منطقه ۹)

شماره صندلی :	دبیرستا ن دوره دوم سید ا لشهداء (ع)	پایه : دوازدهم	ساعت امتحان : ۸:۳۰
نام ونام خانوادگی :	رشته علوم انسانی	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲ / ۱۰ / ۲	وقت امتحان : ۷۰دقیقه
سؤال امتحانی درس : فلسفه	نام دبیر : لکناهور	سال تحصیلی : ۱۴۰۳- ۱۴۰۲	۳صفحه در۲برگ

السلامُ علیک یا سَفینَةَ النَّجاة

نمره

۱- تعیین کنید کدام عبارت صحیح وکدام یک غلط می باشد : ۲

الف) حمل «حیوان » بر« انسان» ذاتی نیست ونیازمند دلیل است . غ

ب) واجب الوجود بالغیر ذاتش قطعاً ممکن الوجود است . ص

ج) در حال حاضر، همه اشیایی که موجودند به واسطه خودشان « واجب الوجود » هستند . غ

د) رابطهٔ علیت رابطه ای وجودی است ، یعنی درآن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می دهد . ص

ه) ضرب المثل « گندم از گندم بروید جو زجو» معنای اول اتفاق را رد می کند . غ

ز) مهم ترین کتاب فلسفی ابن سینا مابعد الطبیعه است . غ

ح) آن دسته از فیلسوفان تجربه گرا که به خدا اعتقاد داشتند از طریق برهان نظم وجود خدا را اثبات می کردند . ص

ط) طبق نظریهٔ امکان فقری ملاصدرا جهان هستی کاملا مستقل است . غ

۲- جاهای خالی را باکلمات مناسب کامل کنید . ۲

الف) مغایرت وجود وماهیت پایه یکی از برهان های ابن سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان وجوب وامکان می باشد.

ب) در قضیه « عدد هشت زوج است » محمول قضیه برای موضوعش رابطهٔ ضروری دارد .

ج) یکی از کهن ترین مسائل فلسفی ، مسئله علت ومعلول است .

د) معنای چهارم اتفاق عبارت است از رخ دادن حادثه پیش بینی نشده .

ه) فیلسوفان این واقعیت را که یک چیز نمی تواند هم خودش باشد هم غیر خودش اصل امتناع اجتماع نقیضین نامیده اند .

و) ویلیام جیمز وبرگسون از تجربه های معنوی درونی و عشق وعرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند .

ز) برخی از فلاسفهٔ اروپایی به این نتیجه رسیده بودند که وجود خدا را نمی توان ازطریق عقل و استدلال عقلی اثبات کرد .

۳- هر کدام از گزینه های سمت راست به کدام گزینهٔ سمت چپ مربوط است عدد آن را در دایره ها قرار دهید. ۱

(۳گزینه در سمت چپ اضافی است)

۱) ماهیت وچیستی هر شئ

۲) در این نوع قضایا محمول ، ذاتی موضوع خود می باشد .

۳) او وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

۴) او از نظر مردم یونان خدای عفت وخویشتن داری بود .

زئوس ( )

امکانی ( )

وجود ( )

وجوبی (۲)

کا نت (۳)

آرتمیس (۴)

ذاتیات (۱)

۴- آب راازنگاه علم شیمی وفلسفه مقایسه کنید . ۱

ازنگاه علم شیمی ترکیبی از اکسیژن وهیدروژن است واین نکته را با یک آزمایش ساده به دست می آوریم اما از نگاه فلسفی آب، موجودی واحد است که انسان دو مفهوم متفاوت چیستی وهستی رااز همین یک موجود به دست می آورد یعنی در خارج دوامر جداگانه به نام آب ووجود نداریم یعنی :آب و وجود دومفهوم مختلف ومتفاوت از یک موجودند .

www.kanoon.ir

۵- **فلسفه ای که توماس اکوئیناس در اروپا پایه گذاری کرد متکی به دیدگاههای کدام فیلسوفان بود واین امر چه دست آوردی در پی داشت ؟** متکی به دید گاههای ابن سینا وتا حدودی ابن رشد بود وهمین امر فرصتی فراهم کرد تا فلاسفه غرب با اندیشه های فلسفی وعقلی ابن سینا وابن رشد آشنا شوند واز این طریق مجددا با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کنند .	۱
۶- **از نظر فارابی موجودات ممکن الوجود چگونه در خارج تحقق می یابند ؟** چون این موجودات درماهیت وذات خود ممکن الوجود هستند وبا وجود رابطه امکانی دارند همین رابطه امکانی به ذات آنها اجازه می دهد که اگر علت وجودآنها فراهم شود ، آنها نیز موجود شوند ودر خارج تحقق پیدا کنند .	۱
۷- **اگر بخواهیم وجود را محمول موضوعات زیر قرار دهیم رابطهٔ میان وجود وموضوعات زیر را مشخص کنید .** **الف) بالا ، پایین** امتناع **ب) مهربانی** امکان **ج) خداوند** ضرورت **د) دریایی از خون** امکان	۱
۸- **دیدگاههای زیر، نظر کدام یک از فلاسفه است ؟** **الف) درک انسان از علیت ، درکی فطری است .** دکارت **ب) علیت حاصل توالی پدیده هاست .** تجربه گرایان **ج) اصل علیت یک اصل کاملا عقلی است** فیلسوفان مسلمان وعقل گرایان	۱/۵
۹- **آیا می توان اموری راپیداکرد که رابطه آنها با «وجود» رابطه امتناعی بوده ، اما علتی برای آن پیدا شود و اکنون موجود باشند؟** اگر چیزی به نحو ذاتی از چیزی منفک باشد ونتواند با آن جمع شود ودر عین حال بخواهد با آن جمع شود، اجتماع نقیضین پیش خواهد آمد که امری محال است	۱
۱۰- **اصل سنخیت علت ومعلول را توضیح داده و بگویید اگر کسی در این اصل تردید کند تبعات این تردید او چه خواهد بود؟ (دقت کنید که هر دو سوال را پاسخ دهید)** انسان علاوه براین درک که هر حادثه ای علت می خواهد ، همچنین درک می کند که هرعلتی ،معلول خاص خودش را پدید می آورد ونیز می فهمد که هرمعلولی از علت خاصی صادر می شود اگر کسی این اصل را نپذیرد نمی تواند هیچ حادثه ای را پیش بینی کند ونمی تواند از هر موجودی آثار ولوازم خاص آن را انتظار داشته باشدونمی داند که برای پیدا کردن علل حوادث در کدام زمینه به جست وجو بپردازد .	۱/۵
۱۱- **چراپذیرفتن معنای سوم اتفاق ، نفی علت نخستین جهان وآفریننده را در پی دارد؟** زیرا غایتمند بودن جهان بدان معناست که مجموعه حوادثی که در جهان رخ می دهد برای رسیدن به هدف وغایت معین واز پیش تعیین شده است قبول این غایتمندی نیز فقط با قبول علت نخستین وعلة العلل ، یعنی قبول آفریننده امکان پذیر است	۱
۱۲- **چرا برخی مردم می پندارند میان علت ومعلول ، رابطه ضروری وجود ندارد؟** برخی از مردم که از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند ، گاهی فکر می کنند که در برخی از موارد درعین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است وبراین اساس، می پندارند ، میان علت ومعلول ، رابطه ضروری وجود ندارد	۱

www.kanoon.ir

۱۳ – برهان درجات کمال ارسطو را بنویسید . **۱**

به طور کلی ، هرجا که یک خوب تر وبهتر وجود دارد ،خوب تروبهترینی نیز هست حال، در میان موجودات ،برخی خوب تر وبهتر از برخی دیگرند پس، حقیقتی هم که خوبتر وبهترین باشد وجود دارد که از همه برتر است واین همان واقعیت الهی است این برهان درجات کمال ارسطو است

۱٤- زندگی معنادار چگونه زندگی است ؟ **۱**

آن زندگی است که دارای هدف ومقصود متعالی ومقدس و آراسته به فضائل اخلاقی وکرامت انسانی باشد .

۱۵- مقصود از تسلسل علل نامتناهی چیست؟ چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ **۱/۵**

اگر پدیده ای که الان موجود است معلول علتی باشد وآن علت هم معلول علت دیگری باشد وسلسله این علت ومعلول ها بخواهد تا بی نهایت پیش رود ، چنین تسلسلی محال است ودر خارج تحقق نمی یابد زیرا اگر سلسله علت ها بخواهد تا بی نهایت به عقب برگردد وهر علتی وابسته به علا قبل از خود باشد ، بدین معناست که آغاز وابتدایی در کارنباشد ؛ ودر این صورت اصلاً چیزی پدید نمی آید تا نوبت به معلولی برسد که الان پیش روی ماست

۱٦- مبانی برهان وجوب وامکان ابن سینا در اثبات وجود خدا را به صورت بسیار خلاصه ذکر کنید . **۱/۵**

الف) وقتی به موجودات جهان نگاه می کنیم می بینیم که این موجودات در ذات خود می توانند هم باشند وهم می توانند نباشند یعنی ذاتاً ممکن الوجودند

ب) ممکن الوجودهای بالذات برای اینکه از تساوی میان وجود وعدم درآیند ووجود برای آنها ضروری گردد وموجود شوند نیازمند علتی هستند که خودش ممکن الوجود نباشد بلکه واجب الوجود بالذات باشد ؛ یعنی موجودی که وجود ذاتی اوست واز او جدا نمی شود

ج) پس، موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است

موفق وسربلند باشید
لکناهور

اللهم عجّل لولیّک الفرج